

רשומות

דיני מדינת ישראל

נוסח חדש

1 באפריל 1970

15

כ"ד באדר ב' תשל"ל

מסוד

330

פקודת ביטוח רכב מנועי (סיכוני צד שלישי) [נוסח חדש], תשל"ל—1970

פקודת ביטוח רכב מגועי (סיכוני צד שלישי) [נוסח חדש], תשל"ל-1970

פרק א': פרשנות

אגרות

1. במקודה זו -

"בעל" לענין רכב שיש עליו הסכם שכירות או הסכם של מקח-אגב-שכירות - האדם המזוהה ברכב מכוח ההסכם;

"דרך ציבורית" - כל מקום שיש לציבור, כולו או מקצתו, גישה אליו;

"חבות טעונת ביטוח" - חבות שיש לכסותה בפוליסה, כאמור בסעיף 3;

"מבטח" - חברה, אגודה שיתופית או חקם המורשים לפי סעיף 7 לעסוק בעסקי ביטוח רכב מגועי;

"נוהג" - לרבות הגאי של רכב מגועי שיש בו אדם מיוחד להיגויו, וכל אדם אחר המועסק בנהיגת אותו רכב;

"עסק לביטוח רכב מגועי" - עסק של עשיית חוזה ביטוח מפני אבדן רכב מגועי או נזק לרכב מגועי, או נזק הבא מן השימוש ברכב מגועי או עקב השימוש בו, ובכלל זה סיכוני צד שלישי;

"פוליסה" - לרבות כתב כיסוי וכתב כיסוי זמני;

"רכב מגועי" - רכב המוגע בכוח מיכני מכל צורה שהיא, לרבות אופנוע עם רכב נדלי או עם גרור או בלעזיהם, תלת-אופנוע, וכן אופניים ותלת-אופן המסתמכים במנוע, אך למעט רכב הנגרר על ידי רכב מגועי אחר;

"הרשות" - שר האוצר, או אדם או חבר-בני-אדם ששר האוצר מינה אותם בהודעה ברשמי מזה;

"תצהיר" - אמרה בכתב שניתנה בשבועה, בהן-צדק או בהצהרה, לפי פקודת השבועות, 1936, וכן גיתנה בחוץ-לארץ - אמרה בכתב שניתנה בשבועה או בהן-צדק על-פי דיני המקום שבו ניתנה.

פרק ב': הובת הביטוח

חובת פוליסה לסיכוני צד שלישי

2. (א) בכפוף להוראות פקודה זו, לא ישתמש אדם - ולא ייגרום ולא יניח שאדם אחר ישתמש - ברכב מגועי בדרך ציבורית, אלא אם יש על שימוש שלו או של האדם האחר באותו רכב פוליסה בת-תוקף לסיכוני צד שלישי לפי דרישותיה של פקודה זו.

(ב) הצובר על הוראות סעיף קטן (א), דינו - מאסר שלוש שנים או קנס 750 לירות, ורשאי בית המשפט, בנוסף לכל עונש אחר, לפסול אותו מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה כאמור בסעיף 36 לפקודת התעבורה², או לפסלו מקבל או מהחזיק רשיון רכב לטוב

¹ גבע בועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת ביום י' באדר ב' תשל"ל (18 במרס 1970) לפי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1946; הצעת הנוסח פורסמה בתניח 21, עמ' 470.
ע"ד 1947, תרט"ו 1, מט' 1568, עמ' 41; ס"ח 513, תשכ"ח, עמ' 2; תשכ"ט, עמ' 43.
1 ע"ד 1936, תרט"ו 1 מט' 623, עמ' 230.
2 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173; ס"ח תשכ"ו, עמ' 58.

מסויים של רכב או לרכב מטויים, לתקופה שלא תפחת משנים עשר חודש, זולת אם ראה להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר מנסיבות מיוחדות שיפרש בפסק הדין; תחילת הפסילה וחישוב תקופתה יהיו כאמור בסעיף 42 לפקודה התעבורה.

(ג) מי שנפסל עקב הרשעה לפי סעיף זה יראוהו לענין פקודת התעבורה כאילו נפסל לפי הוראותיה.

3. פוליסה לפי דרישותיה של פקודה זו היא פוליסה שהוציא אותה מבטח שהיה מורשה בשעת הוצאתה והיא מבטחת את בני האדם, או סוגי בני האדם, הנקובים בה, מפני כל חבות שהם עשויים לחוב בשל מותו או חבלת גופו של אדם, שנגרמו על ידי השימוש ברכב המנועי בדרך ציבורית או עקב השימוש כאמור; ואולם אין חובה שהפוליסה תכסה —

(1) חבות של מעביד בשל מותו או חבלת גוף של עובדו, אם החבות מכוסה לפי פרק ג' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968, או על ידי ביטוח מרצון, ובמידה שהיא מכוסה כאמור;

(2) חבות שבחובה.

4. שר האוצר רשאי, בהודעה ברשומות, לפטור רשות מקומית מהוראות סעיף 2, אם יציבותה הכספית מניחה דעתו.

5. (א) סעיף 2 לא יחול לגבי רכב מנועי של תאגיד שהרשות פטרה אותו מהחובה שלפיו, ואולם הרשות לא תתן לתאגיד פטור כאמור אלא אם נתקיימו בו תנאים אלה:

(1) הוא בעל מאה כלי רכב מנועיים לפחות;

(2) הוא מקיים קרן ערוכה או סדרי ביטוח, שיש בהם, לדעת הרשות, כדי להבטיח כיסוי כל חבונות טעונות ביטוח שהתאגיד עשוי לחוב בהן, בלי שיהיה בכך כדי לסכן את יציבותו הכלכלית;

(3) הוא מקיים סדרים לצירור ולקיום החברות האמורות, ולדעת הרשות אין הם מכבידים על הזכאים יותר משוויו מכבידים עליהם סדרי הביטוח לפי פוליסה של מבטח מורשה.

(ב) הרשות רשאית להתנות את מהן הפטור או המשך קיומו בתנאים נוספים, כפי שתמצא לנכון, ורשאית היא לבטל את הפטור, אם חדל להתקיים תנאי מהתנאים המפורטים בסעיף זה או מהתנאים הנוספים שקבעה.

6. סעיף 2 לא יחול —

(1) לגבי רכב מנועי שהוא רכוש המדינה, או על אדם שבשירות המדינה המשתמש, או גורם או מניח שאדם אחר ישתמש, ברכב מנועי כאמור לשירותה של המדינה בלבד;

(2) לגבי רכב מנועי כשהוא נהוג לצרכי המשטרה בידי שוטרי או לפי הוראותיו;

(3) לגבי רכב מנועי שהוא רכוש של רשות מקומית ששר האוצר פטר אותה לפי סעיף 4, או על אדם שבשירות אותה רשות מקומית המשתמש, או גורם או מניח שאדם אחר ישתמש, ברכב מנועי כאמור לשירותה של הרשות המקומית בלבד.

3 ס"ח 530, תשכ"ח, עמ' 108.

הדרישות לגבי פוליסה

פטור רשות מקומית

פטור תאגיד

רכב שסעיף 2 לא חל עליו

פרק ג': מכפוחים, פוליסות ותעודות

7. (א) הרשות רשאית, בהודעה ברשומות, להרשות חברה, אגודה שיתופית או חתם שהוא חבר בהתאחדות חתמים המאשרת על ידי הרשות, לעסוק בעסקי ביטוח רכב מנועי ובלבד שלא תיתן הרשאה כאמור אלא אם יציבותם הכספית של החברה, האגודה או החתם מניחה דעתה.

הרשות אגבית

(ב) חדלה יציבותו הכספית של מבטח מורשה להניח דעתה של הרשות, רשאית היא, בהודעה ברשומות, להפקיע את ההרשאה שניתנה לו ולהודיע שאין הוא מורשה עוד לעסוק מכוח סעיף זה בעסקי ביטוח, ותקפה של ההודעה יהיה מן היום והשעה המפורשים בה.

8. (א) מבטח שנבקש להוציא פוליסה לפי דרישות סעיף 3, כולן או מקצתן, לא יחנה הוצאתה בעשיית ביטוח נוסף ביגו לבין המבקש.
(ב) מבטח המפר הוראת סעיף קטן (א), דינו - קנס 5,000 לירות.

איטור להחנות פוליסה בביטוח נוסף

9. (א) מבטח שהוציא פוליסה לפי דרישות סעיף 3, כולן או מקצתן, יוציא בו בזמן תעודת אישור (במקרה זה - תעודת ביטוח) בטופס שנקבע ובציון הפרטים שנקבעו, ואפשר לקבוע טפסים שונים ופרטים שונים למקרים שונים ולנסיבות שונות.

תעודת ביטוח

(ב) לא יוציא מבטח לפוליסה אחת יותר מתעודת ביטוח אחת, אך מקום שבפוליסה אחת מכוסים כלי רכב אחדים, יוציא המבטח תעודת ביטוח נפרדת לכל אחד מכלי הרכב המכוסים בפוליסה.

(ג) לא יוציא מבטח תעודת ביטוח אלא לתקופה שבה היתה קיימת פוליסה בת"ח חוקף.

(ד) מבטח המפר הוראה מהוראות סעיף זה, דינו - קנס 5,000 לירות.

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע הוצאת תעודת ביטוח במקום תעודה שנשחטה או שאבדה, וכל מקום במקרה זה שמדובר בהחזרת תעודת ביטוח, באבדנה או בהשחתתה, יתפרש כמדובר בכל התעודות שהוצאו כאמור ובהעתיקן.

10. (א) על אף האמור בסעיף 9, רשאי מבטח, כל עוד לא הוציא את הפוליסה, להוציא כתב כיסוי זמני לתקופה שלא תעלה על שלושים יום מיום הוצאתו.

כתב כיסוי זמני

(ב) כתב כיסוי זמני יכול תעודת ביטוח בטופס שנקבע ובציון הפרטים שנקבעו, ואפשר לקבוע טפסים שונים ופרטים שונים למקרים שונים ולנסיבות שונות; הוראות סעיף 9 (ב), (ד) ו-(ה) יחולו בשינויים המחוייבים.

(ג) מבטח שהוציא כתב כיסוי זמני רשאי להוציא את הפוליסה לתקופה שתחילתה כתחילת התקופה של כתב הכיסוי הזמני; משהוציא פוליסה כאמור בטל כתב הכיסוי הזמני מאליו.

11. פטרה הרשות תאגיד מכוח סעיף 5, הוציא הרשות לתאגיד תעודת פטור והוראות סעיפים 9 (א), (ב) ו-(ה), 27, 39-45 ו-51, לענין תעודת ביטוח, יחולו, בשינויים המחוייבים, גם לגבי תעודת פטור.

תעודת פטור

פרק ד': חבויות בביטוח

12. המוציא פוליסה לפי סעיף 3 יהא חב, על אף האמור בכל דין, לשפות את המבטחים הנקובים בה בשל חבות שהפוליסה אמורה לכסותה.

פוליסה מחייבת על אף כל דין

שינוי בעלות
ברכב אינו פוטר

13. (א) מבטח שהוציא פוליסה לכיסוי חבות טעונת ביטוח - בין שהמבוטח היה חייב באותו ביטוח ובין שהיה פטור ממנו לפי סעיפים 4 או 5, בין שאותה חבות היתה טעונה כיסוי ובין שהיתה פטורה ממנו לפי הסיפה לסעיף 3 - ואירע מאורע הנוגח עילה לחבות כזאת אחריו שהמבוטח העביר את הבעלות ברכב לאדם אחר (להלן - הבעל החדש), לא תישמע טענה מצד המבטח שהוא פטור מכיסוי החבות עקב ההעברה כאמור, אלא אם הוכיח אחת מאלה:

- (1) שלא ידע על ההעברה וכי היה נמנע, מנימוקים סבירים, לבטח את הבעל החדש;
- (2) שקיים ביטוח אחר לכיסוי החבות.
- (ב) נמנעה טענה מצד המבטח כאמור בסעיף קטן (א), יחייבו הוראות הפוליסה שהוצאה למבוטח גם את הבעל החדש.

תנאים שאין להם
תוקף כלמי צד
שלישי

14. (א) תנאי בפוליסה שהוצאה לפי סעיף 3 האומר, שאם לאחר המקרה המשמש עילה לתביעה על פי הפוליסה ייעשה או לא ייעשה דבר פלוני כמפורש בתנאי, לא תנבע מן הפוליסה שום חבות או שתחדל חבות שנבעה ממנה - אין לו תוקף לגבי תביעות בשל חבות טעונת ביטוח.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) אינו בא לבטל הוראה בפוליסה המחייבת את המבוטח להתוודע למבטח סכומים שנתחייב בהם לשיפוי תביעתו של צד שלישי ושילם אותם.

הגבלות שאין
להן תוקף כלמי
צד שלישי

15. מקום שהוצאה פוליסה לפי סעיף 3, לא יהיה תוקף, לגבי חבות טעונת ביטוח, לשום דבר בפוליסה הבא להגביל את ביטוחם של המבוטחים בה על סמך אחת הנסיבות האלה:

- (1) הגיל או המצב הגופני או הנפשי של הנוהגים ברכב;
- (2) מצב הרכב;
- (3) מספר האנשים המוסעים ברכב;
- (4) משקלם וטיבם הפיסי של הנוהגים המובילים ברכב;
- (5) הזמנים והשטחים שבהם משתמשים ברכב;
- (6) כוחות-הסוס של הרכב או שוריו;
- (7) מכשיר מיוחד המובל ברכב;
- (8) מצביאותם של סימני זיהוי מיוחדים על הרכב, שאינם סימני הזיהוי שמציאותם חובה לפי פקודה זו או לפי פקודת התעבורה.

סכום ששולם
על אף הגבלה
ניתן להיפרע

16. שום דבר האמור בסעיף 15 לא יחייב מבטח לשלם בשל חבותו של אדם כל סכום שאינו לשם הפטר מלא או חלקי מאותה חבות, וכל סכום ששילם מבטח, מכוח סעיף 15 בלבד, לשם הפטר מלא או חלקי מחבותו של אדם המבוטח בפוליסה, זכאי הוא להיפרע מאותו אדם.

חובתו של נתבע
למסור פרטים
על ביטוחו

17. (א) אדם הנתבע בשל חבות טעונת ביטוח - בין שהמבוטח היה חייב באותו ביטוח ובין שהיה פטור ממנו לפי סעיפים 4 או 5, בין שאותה חבות היתה טעונה כיסוי ובין שהיתה פטורה ממנו לפי הסיפה לסעיף 3 - חייב, לפי דרישה מאת האדם התובע או משמו, להודיע אם הוא מבוטח או לא מבוטח מפני אותה חבות בפוליסה, או שהיה מבוטח כאמור אילו המבטח לא ביטל את הפוליסה מעיקרה או העקיעה; ואם הוא מבוטח או היה יכול להיות מבוטח כאמור - ימסור את הפרטים בדבר הפוליסה כפי שהם מפורטים בתעודת הביטוח שהוצאה לפי סעיף 9.

(ג) המפר, ללא הצדק סביר, הוראות סעיף זה, או המוסר במזיד. הודעה כוזבת בתשובה לדרישה האמורה, יאשם בעבירה.

18. מקום שהוצאה פוליסה לפי סעיף 3, וקרה למבוטח בה אחד המקרים האמורים בסעיף 29 או 30, לא ישיע המקרה, על אף האמור בפקודה זו, על שום חברת טעונת ביטוח של המבוטח; אולם שום דבר האמור בסעיף זה לא יפגע בזכויות כנגד המבטח שהעניקה הפקודה לאדם שכלפיו נוצרה אותה חברת.

19. ניתן פסק דין נגד מבוטח בשל חברת טעונת ביטוח ואותה חברת מכוסה על ידי ביטוח – בין שהמבוטח היה חייב באותו ביטוח ובין שהיה פטור ממנו לפי סעיפים 4 או 5, בין שהחברת היתה טעונה כיסוי ובין שהיתה פטורה ממנו לפי הסיפה לסעיף 3 – ישלם המבטח לבני האדם הזכאים ליהנות מפסק הדין כל סכום שיש לשלמו בשל אותה חברת, לרבות מה שיש לשלם בשל הוצאות המשפט ובשל ריבית המשתלמת על אותו סכום מכוח כל דין בענין הריבית בפסקי דין, אף אם הוא זכאי לבטל את הפוליסה מעיקרה או להפקיעה או ככל ביטלה או הפקיעה, והכל בכפוף לסעיפים 22 עד 26.

20. אין בהוראות סעיף 19 כדי למנוע את הניזוק מלתבוע את המבטח יחד עם המבוטח.

21. (א) קיים ביטוח של חברת טעונת ביטוח – בין שהמבוטח היה חייב באותו ביטוח ובין שהיה פטור ממנו לפי סעיפים 4 או 5, בין שאותה חברת היתה טעונה כיסוי ובין שהיתה פטורה ממנו לפי הסיפה לסעיף 3 – ואירע מאורע הנותן עילה לחברת כוזאת, אלא שאי אפשר לתבוע את המבוטח או ליתן פסק דין נגדו מחמת אחת מאלה:

(1) הרכב שבאמצעותו נגרם המאורע היה בבעלות של מדינת-חוץ או של האומות המאוחדות, או שהיה בבעלות אדם שאין לתבוע מחמת חסינותו או שאדם כאמור נהג ברכב;

(2) המבוטח הוא בן-זוגו של הנפגע;

ישלם המבטח לניזוק או לשאיריו מה שהיה חייב לשלם לפי סעיף 19 אילו היה ניתן פסק דין נגד המבוטח.

(ב) היה ביטוח בשל חברת לנזקי רכוש ונתקיימו הנסיבות האמורות בסעיף קטן (א), ישלם המבטח לניזוק או לשאיריו מה שהיה חייב לשלם למבוטח לפי תנאי הפוליסה.

22. היה הסכום שהמבטח חב לשלם לפי הוראות סעיפים 19 או 21(א), בשל חברתו של מבוטח בפוליסה, עולה על הסכום שהיה חב לשלם בשל אותה חברת לפי הפוליסה אילולא אותו הוראות, זכאי להיפרע מן המבוטח את העודף.

23. המבטח לא יהיה חייב לשלם לפי סעיף 19 בשל פסק דין שניתן, אם לא הודיעו לו על הגשת התובענה לבית המשפט לפני שהוגשה או תוך שבעה ימים לאחר שהוגשה או אם ביצעו של פסק הדין מעורב מחמת ערעור.

24. מבטח לא יהיה חייב לשלם לפי סעיפים 19 או 21(א) בקשר לחבות, אם לפני המאורע שגרם למוות או לחבלת הגוף שמהם נובעת החבות בוטלה הפוליסה בהסכמה הדדית או בתוקף הוראה שבפוליסה; אולם אם היתה טיבת הביטוח, או אחת הסיבות לכך, כרוכה בכשרו של בעל הפוליסה לנהוג ברכב, בדרכי נהיגתו ברכב או בהיותו פרוע או מוסרע,

סעיפים 29 ו-30
הודעה כוזבת
לדרישה שליש

זכות הניזוק
להיפרע מן
המבטח

זכות הניזוק
לתבוע יחד

כשאינן המבוטח
יכול לתבוע

זכות המבוטח
להיפרע
עודף חיובו

תנאי לחיוב
המבוטח לפי פסק
דין

כשבטלה הפוליסה
לפני המאורע

לא יהיה לביטול תוקף כלפי הגיזוק או שאיריו אלא כעבור שבועה ימים לאחר שניתנה הודעה על ביטולה לרשות הרישוי.

פטור המבטח
מכוח הצהרת
בית משפט

25. (א) מבטח לא יהיה חייב לשלם לפי סעיפים 19 או 21(א), אם בתובענה, שהתחילו בה לפני שהוגשה לבית המשפט התובענה שבה ניתן פסק הדין או תוך שלושה חדשים לאחר שהוגשה, השיג הצהרה האומרת, כי מלכו כל הוראה שבפוליסה רשאי הוא לבטל את הפוליסה על שום שהוגשה בהעלמת עובדה חשובה או בהצגת עובדה שהיא כוזבת בפרט חשוב, או השיג הצהרה שרשאי היה לבטל את הפוליסה כאמור, אם כבר ביטלה לפני כן.

(ב) "עובדה חשובה" ו"פרט חשוב", לענין סעיף זה — עובדה ופרט שיש בהם כדי להשפיע על שיקול דעתו של מבטח זהיר בהחלטתו אם לקבל עליו את הסיכון, ואם כן — באילו פרמיות ותנאים.

זכאי להסתייעות
בהצהרת
בית משפט

26. מבטח שהשיג בתובענה הצהרה כאמור בסעיף 25, לא יהיה זכאי להסתייע בסעיף האמור לגבי פסק דין שניתן כמשפט שהתחילו בו לפני שהוגשה אותה תובענה, אלא אם לפני שהוגשה התובענה, או תוך שבועה ימים לאחר מכן, מסר הודעה על הגשתה לאדם החתום כמשפט האמור, ופירש בהודעה את דבר ההעלמה או הצגת העובדה הכוזבת שעליה הוא בא להסתמך; מי שנמסרה לו הודעה על הגשת התובענה, יזוהי זכאי להיות בעל דין בה, אם ירצה בכך.

זכות להחזיר
תעודת שבטלה

27. אם לאחר שהוצאת תעודת ביטוח לפי סעיף 9 בוטלה הפוליסה כאמור בסעיף 24, יחזיר בעל הפוליסה את תעודת הביטוח למבטח תוך שבועה ימים מיום היכנס הביטול לתקפו, ואם אבדה או נשחתה, ימסור תצהיר על כך; לא עשה כאמור — יאשם כעבירה.

זכות לשלם
הוצאות בית חולים

28. (א) מקום שחבות טעונת ביטוח מכוסה על ידי ביטוח — בין שהמבוטח היה חייב באותו ביטוח ובין שהיה פטור ממנו לפי סעיפים 4 או 5, בין שאותה חבות היתה טעונה כיסוי ובין שהיתה פטורה ממנו לפי הטיפה לסעיף 3 — והאדם שמת או שנחבל קיבל — לפי ידיעת המבטח — טיפול בבית חולים בשל החבלה שנגרמה לו; ישלם המבטח לבית החולים את הוצאות שהוציא באופן סביר במתן הטיפול, בתנאי שהסכום שעל המבטח לשלמו לא יעלה על הוצאות שהוציא בית החולים בשל הטיפול בו כחולה-פנים במשך 180 יום או כחולה-חורץ במשך שנה.

(ב) הזכויות לפי סעיף זה אינן גורעות מזכויות אחרות של בית החולים, אולם —

(1) בית חולים הזכאי לחשלום לפי סעיף זה וגם על פי זכות אחרת, לא יגבה בעד אותו טיפול סכום העולה על המגיע לו לפי סעיף זה או על פי הזכות האחרת, הכל לפי הסכום הגדול יותר;

(2) במידה שמבטח שילם לפי סעיף זה, יהיה פטור מלשלם בעד אותו טיפול על פי חבות אחרת כדין, ובמידה ששילם בעד אותו טיפול לפי חבות אחרת, יהיה פטור מלשלם לפי סעיף זה;

(3) במידה שהמבטח שילם לבית חולים לפי סעיף זה, יהיה פטור מלשלם בעד אותו טיפול לאדם אחר, ובמידה ששילם לאדם אחר הזכאי לאותו תשלום, יהיה פטור מלשלם לפי סעיף זה.

(ג) לענין סעיף זה —

"בית חולים" — מוסד המשפל טיפול רפואי או ניתוחי בחולי-פנים ואינו מתגהל לשם ריחיים;

“הוצאות סכירות” –

- (1) כאדם שטיפלו בו כחולה-פנים, לכל יום של אשפוז בבית החולים – סכום שהוא הממוצע של ההוצאה היומית על כל הולה-פנים להחזקת בית החולים ותחזוקתו ולחזוקת החולים שבו ולטיפול בהם;
- (2) כאדם שטיפלו בו כחולה-חזן – ההוצאות הסכירות שהוציא בית החולים למעשה.

פרק ה': זכויות צד שלישי בפשיטת רגל או פירוק

29. מקום שאדם מכרש מפני חבות טעונת ביטוח – בין שהיה חייב באותו ביטוח ובין שהיה פטור ממנו לפי סעיפים 4 או 5, בין שהחבות היתה טעונה כיסוי ובין שהיתה פטורה ממנו לפי הסיטה לסעיף 3 – וקרה אחד המקרים האלה:

- (1) המבוטח הוכרז פושט רגל, או בא לידי פשרה או סידור עם נושיו בהליכי פשיטת רגל;
- (2) המבוטח הוא חברה או אגודה שיתופית, וניתן בגדה צד פירוק או שנתמנה לה כדין כונס נכסים או מנהל לעסקיה או למפעלה, או שבעלי איגרות חוב שלה המבוטחות בשעבוד צף קמו וחזיקו, בעצמם או על ידי אחרים מטעמם, בנכסים שלה הכלולים בשעבוד או בתוגים לו;
- (3) המבוטח הוא חברה ונתקבלה בה החלטה על פירוקה מרצון, –

ולפני אחד המקרים האמורים או לאחריו נעשה המבוטח חב כלפי צד שלישי – זכויותיו של המבוטח כלפי המבטח, לפי החוזה לגבי אותה חבות, יעברו ויוקנו, על אף האמור בכל דין, לצד השלישי שכלפיו נוצרה אותה חבות.

30. ניתן צד לפי סעיף 112 לפקודת פשיטת רגל, 1936, 4, לניהול עזבונו של חייב לפי דיני פשיטת רגל, והיה על הנמטר חוב ברה-הוכחה בפשיטת רגל כשל חבות שהיה מבוטח מפניה כאמור בסעיף 29 – זכויותיו כלפי המבטח, לפי החוזה לגבי אותה חבות, יעברו ויוקנו, על אף האמור באותה פקודה, לאדם אשר לו מגיע החוב.

31. כל דבר בחוזה ביטוח מפני חבות כלפי צד שלישי, הבא, כמישרין או בעקיפין, לבטל את החוזה, או לשנות זכויותיהם של הצדדים לפיו, אם יקרה אחד המקרים האמורים בסעיף פים 29 או 30 – אין לו תוקף.

32. משעברו זכויות לפי סעיפים 29 או 30 יהיה המבטח חב כלפי צד שלישי, בכפוף להוראות סעיף 37, ככל שהיה חב כלפי המבוטח, אולם –

- (1) אם היתה חבותו של המבטח כלפי המבוטח עולה על חבותו של המבוטח כלפי הצד השלישי, לא יפגע שום דבר האמור בפקודה זו בזכויותיו של המבוטח כלפי המבטח ביחס לעודף;
- (2) ואם היתה חבותו של המבטח כלפי המבוטח פחותה מחבותו של המבוטח כלפי הצד השלישי, לא יפגע שום דבר האמור בפקודה זו בזכויותיו של הצד השלישי כלפי המבוטח ביחס ליתרה.

כשהמבוטח פשט את הרגל או מתפרק

כשנתמנה מנהל עזבון לנכסי המבוטח

החבות לפי סעיפים 29 ו-30 אינה ניתנת להגנה

יישוב חבותו הודיות לאחר חברה

מבוטח שהוא גם מבטח

33. לענין פקודה זו, "חבות כלפי צד שלישי" של מבטוח לפי חוזה ביטוח אינה כוללת חבותו כלפינו בתור מבטח לפי חוזה ביטוח אחר.

חובה למסור ידיעות לצד שלישי

34. קרה לאדם או לתאגיד אחד המקרים האמורים בסעיפים 29 או 30, ונמצא מי שטוען שהאדם או התאגיד חבים כלפינו - יהיו הם, או הנציג החוקי או יורש, או הנאמן, או המפרק, או כונס הנכסים או מנהל העסקים, או המחזיק בנכסים - הכל לפי המקרה - חייבים למסור לטוען, לפי דרישתו, כל ידיעה העשויה באופן סביר להיות דרושה לטוען כדי לקבוע אם עברו והוקנו לו זכויות לפי פקודה זו וכדי לאכוף זכויות אלה; וכל דבר שבהחזוה ביטוח הבא, במישרין או בעקיפין, לבטל את החוזה או לשנות זכויותיהם של הצדדים לפיו, אם תימסר ידיעה כאמור, או הבא לאסור או למנוע באופן אחר את מסירת הידיעה - אין לו תוקף.

חובתו של מבטוח למסור ידיעות

35. היתה הידיעה הנדרשת לפי סעיף 34 מגלה שיש יסוד סביר להגיד, כי עברו לטוען, לפי פקודה זו, זכויות כנגד מבטח פלוני, יהיה אותו מבטח חייב בתוכה המוטלת לפי סעיף 34 על הנזכרים בו.

זכות העיון בתעודות והעתקתן

36. החובה למסור ידיעות המוטלת לפי סעיף 34 כוללת גם את החובה להתיר את העיון בכל חוזה ביטוח, שוכרות של פרמיות ותעודות אחרות הנוגעות לענין, המצויים ברשותו של האדם שעליו מוטלת החובה האמורה, וקבלת העתקים מהם.

סידור בין מבטח למבוטח

37. מבטוח שהיה לפרוט רגל או שהוא חברה או אגודה שיתופית שניתן עליה צו פירוק או חברה שקיבלה החלטה להתפרק מרצון - שום הסכם שנעשה בין המבטח ובין המבוטח לאחר שתכ כלפי צד שלישי ולאחר שהתחילו פשיטת הרגל או הפירוק, ושום ויתור או המחאה או כל העברה אחרת שנעשו בידי המבוטח, או כל תשלום ששולם לו לאחר שהתחילו פשיטת הרגל או הפירוק, לא יהיה ככוחם לבטל את הזכויות שעברו לצד השלישי לפי פקודה זו או לגרוע בהן, אלא הזכויות יעמדו בעינם כאילו אותם הסכם, ויתור, המחאה, העברה או תשלום לא היו מעולם.

סעיף לתחילת חוראות פרק זה

38. חוראות פרק זה לא יחולו על חברה המתפרקת מרצון ורק לשם שינוי מבנה או לשם התמזגות עם חברה אחרת, או על מקרה שחל עליו סעיף 9 (1), (2) ו-(4) לפקודת הפיצויים לעובדים, 1947.

פרק ו': עבירות ועונשין

חובה הנורב להציג תעודת ביטוח

39. הנוהג רכב מנועי בדרך ציבורית חייב למסור לשוטר, לפי דרישתו, את שמו ומענו, וכן את שמו ומענו של בעל הרכב, ולהציג לפניו לבריקה את תעודת הביטוח השייכת לענין, או כל ראייה אחרת שנקבעה לשמש עדות שהרכב אינו נהוג, או לא היה נהוג, תוך הפרת חוראות סעיף 2 (להלן - תעודתו), ואם לא עשה כן יאשם בעבירה.

חובה הנורב להודיע על תאונה

40. בכל מקרה שבגלל מציאותו של רכב מנועי בדרך ציבורית אירעה תאונה שגרמה מגיעה בגופו של אדם אחר, והנוהג ברכב לא הציג אותו שעה את תעודתו לפני שוטר או לפני אדם אחר שדרש ממנו מטעמים סבירים לעשות כן, חייב הוא למסור על התאונה לתחנת משטרה בהקדם האפשרי, ועל כל פנים תוך 24 שעות לאחר התאונה, ולהציג שם את תעודתו, ואם לא עשה כן יאשם בעבירה; ואולם לא יורשע אדם לפי סעיף זה על אי הצגת תעודתו, אם תוך חמישה ימים לאחר התאונה הציג אותה בעצמו בתחנת המשטרה שנקב אותה בשעה שבמסר על התאונה.

5 ע"ר 1847, חוס' 1 מס' 1604, עמ' 153.

41. בעל רכב מנועי חייב, לפי דרישתו של שוטר, למסור את כל הפרטים שידרוש ממנו לאחת המטרות המפורשות להלן, ואם לא עשה כן יאשם בעבירה:

הגבת בעל רכב למסור פרטים

(1) קביעת זהותו של הנוהג ברכב, הנדרש להציג תעודתו לפי סעיף 39;

(2) בידור העוקדה אם הרכב היה, או לא היה, נהוג תוך הפרת הוראות סעיף 22

כשהנוהג בו נדרש להציג תעודתו לפי סעיפים 39 או 40.

42. אדם שעשה אחד המעשים המנויים להלן בכוונה להונות, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 3,000 לירות:

הונאה

(1) שינה תעודת כיסוח - לרבות כל תעודה שהוצאה מכוח תקנות לפי פקודה

זו וניתן להביאה כראיה במקום תעודת כיסוח - או השתמש בתעודה כאמור

או השאילה לאחר לשם השימוש בה, או הניח לאחר להשתמש בה;

(2) עשה או החזיק תעודה הדומה לתעודה כאמור עד כדי להונות.

43. אדם המוסר הודעה כוזבת או מעלים ידיעה חשובה כדי להשיג בכך תעודה כאמור בסעיף 42, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 3,000 לירות.

הגנת תעודה בסענה כוזבת

44. המוציא תעודה כאמור בסעיף 42, כשהוא יודע שהיא כוזבת בפרט חשוב, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 3,000 לירות.

הוצאת תעודה כוזבת

45. שוטר שיש לו יסוד סביר להניח שתעודה כאמור בסעיף 42, שהוצגה לפניו לפי

הוראות פקודה זו על ידי הנוהג ברכב מנועי, היא תעודה שעברו לגביה עבירה לפי סעיפים

44-42, ושאי לחפוס את התעודה, ומשנתפסה יוזמן האדם שממנו נתפסה לכרא לפני בית

משפט השלום - זולת אם כבר נאשם בעבירה לפי הסעיפים האמורים - וליהן הסבר על

החזקת התעודה, ובית המשפט יורה מה לעשות בה ויפסוק הוצאות בית המשפט כפי שתחייב

מידת הצדק באותו ענין.

סמכות לחפוס תעודה כוזבת

46. הנהג ברכב מנועי שעבר עבירה על הוראות פקודה זו או על התקנות לפיה, וסירב למסור לשוטר, לפי דרישתו, את שמו ומענו, או מסר שם או מען כוזבים - יאשם בעבירה

בעל הרכב, יהא חייב לפי דרישתו של שוטר, למסור לו כל ידיעה שבשרותו העשירה להביא

לזיהויו ולחפיסתו של הנוהג, ואם לא עשה כן יאשם בעבירה.

סירוב להודות ודחיית כוזב

47. השתמשו ברכב מנועי שלא נתקיימה בו הוראה מהוראות פקודה זו או כל תקנה לפיה או שהשתמשו בו כמצב או באופן שיש בהם הפרת הוראה כאמור, או שנעשה בקשר עמו

מעשה או מחול שיש בהם הפרת הוראה כאמור - יאשמו בעבירה, אם אין הוראה מפורשת

אחרת בפקודה זו -

(1) הנהג ברכב בשעת העבירה, זולת אם נעברה לא מחמת מעשה, מחולל

או התרשלות מצידו;

(2) גם בעל הרכב, בין שנכח בשעת העבירה ובין שלא נכח, זולת אם נעברה

העבירה שלא בהסכמתו ולא מחמת מעשה או מחולל מצידו והוא נקט כל אמצעי

הזהירות הסבירים כדי למנוע עבירה.

אחריותם של הנוהג והבעל לעבירות ברכב

48. כל המפר במעשה או במחולל הוראה מהוראות פקודה זו או כל תקנה לפיה, דינו, באין עונש אחר מפורש - מאסר שלוש חדשים או קנס 3,000 לירות.

עונש כללי

49. נדרש אדם, מכוח סמכות שניתנה בפקודה זו או בתקנה לפיה, לעשות מעשה או לחזוק מעשותו, ולא קיים את הדרישה, יהא בית המשפט שהרשיע אותו רשאי, בנוסף לעונש

או על אכיפת ביצוע

שיטיל עליו, לצוות על האדם לקיים את הדרישה ורשאי הוא להוסיף לצו כל תנאי בנוגע לזמן או לאופן של הפעולה או לענין אחר, בכל שראה נחוץ לאכיפת קיומה של הדרישה.

תקנות 18 אכ"מ

50. כל המפר צו לפי סעיף 49 רשאי בית המשפט, לפי שיקול דעתו, להטיל עליו כעונש תשלום סכום שלא יעלה על 15 לירות לכל יום של הפרה מכאן ואילך, או מאסר עד שיקיים את אשר הפר; ובלבד שלא יחוב אדם על הפרה כאמור בתשלום סכומים העולים בסך הכל על 750 לירות, או בתקופות מאסר העולות בסך הכל על שני חדשים, בנוסף על כל קנס או מאסר שהוא עשוי לחוב בהן בדרך אחרת.

פרק ז': תקנות

51. שר האוצר רשאי להתקין תקנות הבאות לקבוע כל דבר הניתן לקביעה לפי פקודה תקנות זו וכל הדרוש לביצועה בכלל, ומבלי לגרוע מכלליותה של הוראה זו רשאי הוא במיוחד להתקין תקנות בדבר —

- (1) טפסים שימשו לצרכי פקודה זו;
- (2) בקשות למתן תעודות ביטוח וכל תעודה אחרת שנקבעה דרך הוצאתן, ניהול רישומן של תעודות, מסירת פרטים מהן וידיעות בקשר עמן, ומסירת העתקים של תעודות ביטוח לרשות הרישוי כמשמעותה בסעיף 1 לפקודת התעבורה;
- (3) הוצאת העתקים מתעודות הביטוח ומן התעודות האחרות אם אכזר או בשוהר;
- (4) שמירתן, הבגנתן, ביטולן והחזרתן של תעודות הביטוח ושל התעודות האחרות;
- (5) החלתה של הוראה מהוראות פקודה זו על רכב מנועי הרשום בחוק לארץ שהובא לישראל לתקופה מוגבלת לפי הוראות פקודת התעבורה או כל תקנה לפיה, בכפוף לכל שינוי והתאמה של אותה הוראה כפי שראה לקבוע;
- (6) שיטת הפנקסות שמבטחים חייבים לנהל והדרישות שעליהם להגיש.

52. תחילתו של נוסח חדש זה ביום כ"ז בסיון תש"ל (1 ביולי 1970). תחילה

שלמה הלל
שר המשטרה
ממלא מקום שר המשפטים

לוח השוואה

המסעיף החדש	המסעיף הקודם	המסעיף החדש	המסעיף הקודם
13	א12	שם	1
17	13	1	2
27	14	7	3
29	(1)16	2	(2), (1)4
30	(2)16	6	(3)-(א)(3)4
31	(3)16	5	(7)(3)4
32	(4)16	4	(4)4
33	(5)16	3	(1)6
34	(1)17	12	(2)6
35	(2)17	8	א6
36	(3)17	9-(א)-(ה) רישה	25
37	18	10	26
38	19	11	76
39	(1)20	28	8
41	(2)20	14	9
40	(3)20	19	(1)10
מזינקה 39	(4)20	21	(א1)(ב1)10
42	(1)21	23	(3), (א)(3)10
43	(2)21	24	(3)(3)10
44	(3)21	20	(א2)10
45	(4)21	(א)25	(3)10
מזינקה (1)42	(5)21	26	(3)10 תנאי
46	22	22	(4)10
47	23	(3)25	(5)10 רישה
48	(1)24	לפי העניין	(5)10 סיפה
49	(2)24	9-(ה) סיפה	(6)10
50	(3)24	18	11
51	25	15	12
		16	12 תנאי